

ЦРАСВх. №: 126/22.08.2017г.

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за получаване на научната степен
„Доктор на науките“

Професионално направление: 7.6 - Спорт

Катедра: „Тежка атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички“ към НСА
„Васил Левски“

Тема на дисертационния труд: „Идентифициране на основните фактори,
детерминиращи върховите спортни постижения на българските фехтовачи в
периода 1950 - 1990 г.“

Автор на дисертационния труд: проф. Красимир Лазаров Петков, доктор

Изготвил становището: проф. Йордан Костадинов Иванов, доктор

Проф. Петков, д-р е роден на 16.04.1963 г. в гр. София. През 1989 година завършва ВИФ „Г. Димитров“ (НСА „Васил Левски“) с професионални квалификации – „треньор по фехтовка“ и „учител по физическо възпитание и спорт“. От 1976 г. до 2001 г. е бил елитен състезател по фехтовка на рапира, като от 1981 г. до 1994 г. защитава спортната слава на Република България като национален състезател. През 1987 г. и 1989 г. е бил индивидуален шампион по рапира за мъже. Многократно е отборен шампион с отборите на ЦСКА, Академик и НСА „В. Левски“ като в кариерата си еспечелил много международни турнири, за което е удостоен със званието „майстор на спорта“.

Проф. Петков е избран през 2005 г. за треньор №1 н БФ Фехтовка и през различни периоди е заемал ръководни длъжности във федерацията.

Той е автор на различни специализирани програми по фехтовка за хора с увреждания. Участвал е в разработването на критерии за оценка на треньорите и състезателите от Българската федерация по фехтовка.

През 2004 г., успешно защитава дисертационния си труд и му е присъдена ОНС „доктор“, през 2007 г. придобива научното звание „доцент“, а от 2015 г. – специализирано научно жури му присъжда академичната длъжност „професор“. Ръководител е на катедра „Тежка атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички“. От 2008 до март - 2016 е ръководител на център ОКС „Магистри“, а от края на м. март е избран за декан на Треньорски факултет в НСА „В. Левски“.

Представеният за становище дисертационен труд на тема „Идентифициране на основните фактори, детерминиращи върховете спортни постижения на българските фехтовачи в периода 1950г. – 1990 г.“ е съставен от 325 страници, включва 16 таблици, 119 фигури, ползвана литература от 415 източника, от които 196 на кирилица, 74 на латиница, 12 от интернет и 133 броя на вестник „Народен спорт“ и 30 приложения. В дисертацията е изследван един от най-значимите проблеми на спортната подготовка - идентифициране на основните фактори детерминиращи върховете постижения на българските състезатели по фехтовка като интелигентен и академичен спорт. Подходът на научното изследване е оригинален и ограничено е прилаган при различните видове спортове.

В структурно отношение дисертационният труд е построен правилно и съдържа предговор, четири глави, библиографска справка и приложения. В предговора е посочена социално-значимата функция и актуалността на изследвания проблем. Правилно са обобщени, анализирани и дефинирани хипотезата, целта, задачите, предмета и обекта на изследването. Поставени са седем основни задачи и е приложена комплексна методика от четири основни метода. Изследването е проведено във времеви период от 09.2009 г. до 03.2017 г. с необходимия мениджърски и комплексен подход. Извършена е огромна по обем работа за систематизиране на върховете спортни постижения на състезателите по фехтовка, участвали в Купа България, републикански първенства, турнири и международни прояви в периода от 1950 г. до 1990 г.

В първа глава „Теоретични основи на проблема“, са разгледани шест основни въпроса. Върху основата на обзора на литературните източници са интерпретирани и формулирани основните фактори за появата и развитието на спортната фехтовка. Създаден е модел и са идентифицирани съществените характеристики на спортно-състезателната дейност във фехтовката. Направен е анализ на различните оръжия и са посочени съответните правила и дидактически принципи. Определени са пет критерия за оценка на технико-тактическото майсторство на фехтовачите и са обособени четири основни фактора на състезателната дейност във фехтовката. Посочени са осем частни доктрини за водене на фехтовален бой.

Във втората глава точно и коректно са дефинирани целта, задачите, методите и организация на изследването. Изработен е графичен модел на боевите действия и е направена характеристика на фехтовката у нас до 1944 г. Селектирани са резултатите на класираните се състезатели по фехтовка от

вътрешния и международен спортен календар. Посочени са призьорите и клубовете, активно създаващи спортния продукт през изследваният период. Разкрити са важни закономерности, свързани с идентифицирането на факторите, определящи високите спортни резултати по фехтовка.

Третата глава на дисертацията „Обобщен анализ и оценка на резултатите от състезанията на рапира, шпага и сабя“, включва разглеждането на шест основни въпроса. Анализирани са вътрешните състезания по видовете оръжия за изследвания период. Получените резултати от изследването са обработени чрез надеждни математико – статистически методи. Изведени са значимите фактори и показатели, определящи високите спортни постижения по фехтовка. Изработени са и определени графични модели, изразяващи характера на спортните резултати. Проведен е сравнителен анализ на резултатите от участие във вътрешните състезанията и от международния спортен календар на трите видове оръжия по фехтовка за периода от 1950 г. до 1990 г. Представени са и спечелените медали от българските фехтовачи в международни състезания от различен ранг за отделните оръжия. Направен е задълбочен спортологичен анализ на състезанията за периода от 1950 г. до 1990 г.

Четвърта глава на дисертацията „Изводи, препоръки и приноси на дисертационния труд“ са представени седем извода, пет препоръки и 13 научно-приложни приноси, които са правилно дефинирани и са логичен завършек на дисертационния труд.

Основните научни приноси, които бих отбелязал са:

- За първи път у нас е приложен нов подход за спортно-исторически изследвания на състезания от международния спортен календар.
- Изработен е модел за обработване и анализиране на данни и е изградена система за класиране по трите видове оръжия за всички състезания.
- Направен е задълбочен спортологичен анализ на особеностите в развитието на фехтовката в България за периода 1950 –1990 г.
- За първи път в историята на българската фехтовка (а може би и в световната) е приложен нов модел за изследване и класификация на главните фактори, стоящи в основата на нетрадиционното изследване на спортния резултат.
- Въз основа на значими теоретико-исторически обобщения и анализи за целите и задачите на фехтовката в Република България са генерирани

иновативни познания и е обогатена теорията и практиката в развитието на спортната наука.

- Разработен е концептуален анализ, чрез дидактическата взаимовръзка между постигнатите резултати във вътрешния спортен календар и тяхното отражение върху постигнатите международни резултати.
- Предложен е нов инструментариум за оценка на елитния български спортен резултат на международната пътека във фехтовалния спорт, като са разпознати и определящите го фактори от вътрешния спортен календар и специфичните характеристики на националната ни школа.
- Идентифицирани и диференцирани са основните характеристики за възходящото развитие на българската фехтовка на базата на ценностната система на българските фехтовачи.

При разработването на дисертационния труд са допуснати незначителни слабости. Не са много ясно определени основните фактори, детерминиращи върховете постижения. Обобщенията на отделни глави на дисертацията са ограничени. Допуснати са и отделни технически грешки.

Посочените слабости не понижават достойнствата на дисертационния труд. По темата на дисертацията проф. Красимир Петков е публикувал 17статии. На 11 от тях е самостоятелен автор и първи на останалите бстатии. Авторефератът отговаря на изискванията.

Заклучение: Дисертационният труд „Идентифициране на основните фактори, детерминиращи върховете спортни постижения на българските фехтовачи в периода 1950 - 1990 г.“ е оригинален научен труд със значими приноси. Проф. Петков, д-р е спортолог с високо експертна професионална подготовка за съответната научна степен. Оценявам високо научния труд и давам своята положителна оценка като предлагам на уважаемото научно жури да му присъди научната степен „Доктор на науките“ в професионалното направление 7.6 – Спорт.

21.08.2017
гр. София

Изготвил становището:
проф. Й. Иванов, д-р